

Torsdag 2026-06-08

Klockan 13:00-16.00

Plats: Kvarken fisk

Kallade:

Bygderådet Umeå: Alf Söderlund, Eva Lindman, Roger Sandström, Hans Weinehall

Västerbottens idrottsförbund: ~~Nielas Bromark, Mikael Eriksson~~

Enskild förening på Umeå landsbygd: Maria Bergstén Stöckebygdens Utveckling, Olle Nygren
Holmöns utvecklingsforum

Företagarna Umeå: Vakant, Torbjörn Wennebro

LRF Umeå: ~~Per-Gunnar Olofsson~~, Ingvar Persson

Enskilt företag på Umeå landsbygd: Kristina Johansson, ~~Emma Börnerberg~~

Umeå universitet: ~~Marco Eimermann~~

SLU: vakant

Companion Västerbotten – ~~Cathrin Sandström~~

Umeå kommun: Mikael Berglund, ~~Mattias Larsson, Bore Sköld, Elmer Eriksson.~~

Jennie Bergvall Kalén handläggare, Linn Alexandersson handläggare, Elin Lindqvist
sekreterare

Inbjudna gäster:

Erik Nilsson, projektledare Umeå kommun, *engagera hållbart-bygder i samverkan*

Linnea Fjellander, *Leader Idériket Umeåregionen 2030*

Eva Carron- *Rovögern Fisk*

LBR:s mötesagenda är indelad enligt dessa kategorier:

Förutsättningar: *ex. infrastruktur, kommunikationer, byggande, service*

Lokalt näringsliv: *företagande, ex. besöksnäring, skogs- och lantbruk*

Hållbar utveckling: *ex. miljö/klimat, attraktivitet, kultur, föreningsliv, jämställdhet, mångfald*

Övergripande

Ärende	Omfattning
Agenda	<ul style="list-style-type: none">• Välkommen• Presentation av projektet: Engagera hållbart bygder i samverkan• Leader Idériket Umeåregionen 2030, beviljade projekt• Landsbygdsstrategernas punkter ink. landsbygdssvepet• Återrapportering från arbetsgrupper• Runda mellan rådsledamöterna• Presentation och rundvandring av Rovögern fisk• Avslut
Plats Kvarken fisk	Kvarkenfisk Fiskekrog & konferens vid havet – nära Umeå
Presentation av projektet <i>Engagera hållbart bygder i samverkan</i> - Erik Nilsson, projektledare Umeå kommun	<p>Projektet "Engagera hållbart – bygder i samverkan" syftar till att stärka föreningslivet på Umeåregionens landsbygder och ungas inflytande och delaktighet i det lokala utvecklingsarbetet. Projektet ska stärka samverkan över bya- och kommungränser och lyfta fram det som händer i byarna på nyskapande sätt.</p> <p>Projektet har tagits fram gemensamt av kommunerna Bjurholm, Nordmaling, Robertsfors, Umeå, Vindelns, Vännäs och Örnsköldsvik och sträcker sig i 1,5 år.</p> <p>Arbetet utgår från sju pilotföreningar, en i varje kommun. Från Umeå ingår Överboda intresseförening. Varje förening bidrar med arbetstid och utöver gemensamma projektaktiviteter som utbildningsinsatser, utbyte och inspiration så får varje förening 20 000 kronor för att ordna egna aktiviteter som bidrar till projektet.</p> <p>Projektet startade i februari. Under perioden februari–juni har fokus legat på:</p> <ul style="list-style-type: none">- Förankringsarbete och uppstart.- Dialoger kopplade till Agenda 2030 och ungas delaktighet.- Planering av utbildningsinsatser som genomförs under hösten.- Framtagande av projektfilm och informationsmaterial.- Gemensam workshop i Robertsfors den 23 maj.

	<p>Projektet vill skapa långsiktiga förändringar trots den relativt korta projekttiden. Fokus ligger på att utveckla strukturer som stärker ungas inkludering och inflytande samt att våga testa nya arbetssätt. Under projektet planeras även intervjuer i lokala medier för att sprida erfarenheter och resultat.</p> <p>Som en del av projektet kommer även en ung sommarjobbare att anställas nästa sommar.</p> <p>Läs mer om projektet: Hållbart föreningsliv på Umeåregionens landsbygder - Umeå kommun</p>
<p>Beviljade Leaderprojekt inom Umeå Kommun</p> <p>Linnea Fjellander, Leader Idériket Umeåregionen 2030</p>	<p>Leader Idériket Umeåregionen 2030 arbetar för att stärka landsbygdsutvecklingen genom projektstöd, mikrostöd och olika utvecklingsinsatser. Budskapet är att den som vill utveckla sin plats på jorden kan söka stöd för idéer som bidrar till attraktiva och hållbara landsbygder.</p> <p>Exempel på projekt som beviljats stöd inom Umeå kommun:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smart omställning av landsbygderna (Stöcke) – fokus på att dela, laga och återbruka genom kunskapsutbyte, workshops och aktiviteter. - Kultur Crew – ett samarbete i hela Västerbotten där unga engageras i kulturarrangemang och inspirerar varandra. Utgångspunkten är att kultur är en investering, inte en kostnad. - Bygggemenskap, Coompanion – utveckla nya vägar till hållbart boende - Norrbyuskär – utveckla tillgängliga och vädersäkrade besöksupplevelser med fokus på sambandet mellan natur- och kulturarv. - Stöcke bagarstuga – skapa en ny mötesplats där generationer möts, kunskap delas och lokal gemenskap stärks. - HörneForce skatepark – ny mötesplats för unga, med invigning inom kort. <p>Leader erbjuder även: Ungdomscheckar (13–25 år) för mindre projekt som gynnar unga. Innovationssprinten, en workshopserie som hjälper bygder att utveckla idéer, identifiera resurser och ta fram en lokal handlingsplan.</p> <p>Mikrostöd till företag, upp till 50 000 kronor med 30 procent medfinansiering, för utveckling av nya produkter och tjänster. Förstudiecheckar, bland annat inom matområdet. Arbetet omfattar också satsningar som en gemensam bildbank för landsbygdskommunikatörer och en kommande Mikrogala för hållbarhet den 26 november 2026.</p> <p>Nuvarande programperiod pågår till den 31 december 2027. Av den totala budgeten på 28 miljoner kronor återstår cirka 4 miljoner att fördela till projekt</p>

	<p>och utvecklingsinsatser. Arbetet fortsätter samtidigt med att forma nästa programperiod genom Idériket Umeåregionen 2030.</p> <p>Läs mer: www.ideriket2030.se</p> <p>Inspel: Viktigt med samverkan mellan offentlig, ideell och privat sektor för att skapa lokal utveckling. Även mindre investeringar kan göra stor skillnad för människors vardag och livskvalitet. Även viktigt med behovet av långsiktiga besked för att verksamheter ska kunna planera och undvika uppsägningar. Tjänstepersoner och politiker upplever stöd från Leader positivt och att det aldrig funnits några tveksamheter kring satsningen, utvecklingen i de mindre kommunerna ses som viktig för hela Umeåregionens tillväxt och attraktivitet.</p> <p>Deltagarna uppmanas att redan nu börja fundera på den kommande programperioden, där besked väntas omkring 2028. Ett inspel var att utveckla turistutbud som sprider besökare över hela regionen istället för att koncentrera dem till några få platser.</p> <p>Det betonades också att de som tycker att Leader är viktigt behöver sprida kunskap om verksamheten och dess resultat.</p> <p>För den som vill söka stöd rekommenderas att ta hjälp av Leaders tjänstepersoner för att säkerställa att ansökningarna utformas på rätt sätt.</p>
<p>Landsbygdsstrategernas punkter ink. landsbygdsvepet</p>	<p>Välkommen Daniela! Linns vikarie börjar 17 juni, hon har jobbat i Åsele kommun och Norsjö kommun med folkhälsa och föreningsfrågor, handläggning kommunala bidrag, bygdemedel, Youth2030. Våldsprevention och psykisk hälsa. Ska nu bl.a. jobba med uppföljning av landsbygdsprogrammet, handlägga LBR, mobilt byakontor, partnerskap i regionalt serviceprogram, samordna kommunens arbetspaket inom Stöcke-projektet, löpande arbete mm.</p> <p>Uppstart intern landsbygdsgrupp – förvaltningsövergripande grupp som ska användas som bollplank i olika frågor och i arbetet med att följa upp åtgärderna i landsbygdsprogrammet. Ses 1–2 ggr år. Bra gensvar från verksamheter, ska starta upp efter semestern.</p> <p>Remiss avfallsföreskrifter – fastighetsnära insamling av hushållsavfall. Lämna inspel senast 30 juni. Ska vara klart till 1 januari 2027. Läs mer: Föreskrifter om avfallshantering - Umeå kommun, Samråd om nya avfallsföreskrifter - Umeå kommun.</p>

	<p>Skrivelse till Kommunstyrelsen: inför nästa mandatperiod önskar rådet få till en bredare politisk representation i LBR, exempelvis från nämnderna för- och grundskola, äldreomsorg och teknik- och fastighet. Förslag till skrivelse visades och rådet ställdes sig bakom att skicka in den till Kommunstyrelsen.</p> <p>Aktuellt i pågående projekt – Med ön som katalysator – handlar om att utveckla och testa nya servicelösningar på Holmön tillsammans med lokalsamhället. Bland annat genom ett samhällsrum på Holmöns Prästgård som ska möjliggöra digitala vårdmöten och annan offentlig service, provtagningsutrustning för självservice och även fungera som sjukstuga vid behov. En person kommer anställas som ”rumsvärd” men kommer även jobba med förebyggande hälsofrämjande aktiviteter. Samhällsrummet kommer lanseras i sommar med några första funktioner. Samarbete sker med hälsocentralen i Sävar.</p> <p>Projektet omfattar även beredskapsarbete: bland annat en ny tjänst ”BIB” (bybo i beredskap) ska testas för att utveckla tydligare samarbetsstruktur mellan ön, kommunen och regionen. Under våren har även Holmöns brandvärn omorganiserats så att uppdragen nu kan breddas till att även omfatta Första hjälpen och trygghetslarm. Skissar även på en beredskaps/kommunikationsplan för vad som händer vid kriser och störningar – vem kontaktar vem, vem gör vad etc.</p> <p>Landsbygdsriksdagen – Jennie och Linn deltog i Skellefteå tillsammans med Erik samt Åsa och Lena från Seniortorget. Kort bildvisning och genomgång av bussresan och helgen i Skellefteå. Stopp på Skeppsviks herrgård, Malin i Ratan. Genomgång av HUF, Umeå kanotklubbfilm, Skogshägna Kraftstation och Ekorrbo Gård. Jamma generation där äldre spelar musik med unga, se länk: Välkommen till Landsbygdsriksdagen</p>
<p>Återrapportering från arbetsgrupper + runda mellan rådsledamöterna</p>	<p>Roger, Bygderådet: Byggande jordbrukslandskapet, vite, problematiken med att bygga i jordbruksbygder.</p> <p>Torbjörn, Företagarna: har dragit sig tillbaka och Martin Ärlestig tar över, bra och drivande kraft, kliver in i Tavelnsjö.</p> <p>Hans, bygderådet: lämnar ordet till Alf.</p> <p>Ingvar, LRF: LRF politikerdebatt i augusti, belysning, enskilda avlopp mm, kommer gå ut en inbjudan till alla LRF-medlemmar, plats Travbanan,</p>

stående inbjudan att informera om lantbruket till politikerna. Endast ett fåtal har accepterat. Centern och Moderaterna har accepterat.

Att odla själv för försörjning, vi är alldeles för blåögda, varannan tugga är importerad och endast 1/3 är producerat i länet. Vi måste tänka nytt gällande beredskap. Landsbygderna kommer klara sig, värre med städerna. Vid ett krisläge blir det problem med transporter, bränsle, produktion, och beredskapen är viktig.

Maria, Enskild förening på Umeå landsbygd: Stöcke har beviljats medel från Arvsfonden och Leader till bl.a. en bagarstuga och ett tillsammanskök så att man kan kollektivt jobba med beredskap. 6 miljoner från Arvsfonden och Leader. Se projekt: [Pågående projekt – Mötesplats Stöcke](#)

Skolpaviljongerna i Stöcke blir 3 klassrum, blir inflyttningsklara i augusti, bakom Mötesplats Stöcke-huset.

Kristina, Enskilt företag på Umeå landsbygd: Nytt projekt, Barn-Bonde-Butik – kolla på en bondgård, besöka Ica kvantum och se var de handlar, viktigt att de ska följa upp butikerna att man handlar närodlat inte bara svenskt. Mariehemsskolan åk 4. Bonden i Skolan – LRF:s lärplattform.

Olle, Enskilt förening på Umeå landsbygd: Pågår arbetet med visfestivalen på Holmön, sommarlovsaktiviteter – dinosaurier och drakar, cirkusskola prova på i anknytning till Visfestivalen.

Eva, Bygderådet: Brännlands värdshus har en ny arrendator, Erika Danielsson – jättekul att hon vill prova. Inga samlingslokaler i byn, finns det möjlighet att frilägga en del av värdshuset? Ungdomarna ska kunna se fotboll på midsommar. Hans- Rekommenderar Sörfors golfby.

Mikael, ordförande LBR (S): Vägbelysning – Karin I och Christina B vill gärna komma och informera vad som sker på skolor o förskolor, men måste hitta nytt datum för nästa LBR-möte isåfall. Mikael undersöker om de har tid en annan dag.

Beroende på budgetförslag avsätta 5 milj/år till landsbygd för att belysning ska fungera och att TRV ska ta ansvar för sitt. I september gå igenom principerna med hur detta ska hanteras tillsammans med LBR och tjänstepersoner.

Alf, Bygderådet: I budgetarbetet för 2027 saknas en geografisk fördelning och landsbygderna nämns inte i de prioriterade områdena. Det finns heller

	<p>ingen tydlig koppling till kommunens program för hållbar landsbygdsutveckling. Ett centralt problem är att landsbygdsprogrammet inte ingår i planeringsdirektiven, vilket innebär att det inte används i styrkedjan eller budgetprocessen. Konsekvensen blir att landsbygdsperspektivet riskerar att bli osynligt i kommunens styrning och resursfördelningar.</p> <p>Frågan lyftes om när arbetet behöver påbörjas för att få in landsbygdsperspektivet i kommande budgetprocesser. Samtidigt noterades att inspel från Jennie och Linn har fångats upp i arbetet med friluftsprogrammet. Alf framhöll att det är positivt att landsbygden lyfts fram där och betonade att landsbygden är en strategisk tillgång för kommunen samt en viktig grund för starkare samarbeten och hållbar utveckling.</p> <p>Bifogat finns Alfs PP</p>
Presentation och rundvandring av Rovögern fisk	Eva från Rovögerns fisk berättar om företaget och sitt arbete, visar lokalerna och utrustningen som används, samt den slutliga produkten som säljs i Fiskaffär´n intill. Läs mer: Fiskaffär´n i Rovögern och rovogern.se
Kommande LBR möten 2026	<ul style="list-style-type: none"> • 24/9 – ska detta datum ändras? • 3/12

Kallat av:

Elin Lindqvist för Mikael Berglund, Jennie Bergvall Kalén, Linn Alexandersson

Webbsida: www.umea.se/lbr